

Klaksholm

Forside

Fasaner

Priser og levering

Udsætning

Opdrætsvejledning

Fasaner

Agerhøns

Trofæmåling

Arrangementer

Nyheder

English

Retningslinjer for opdrætning og udsætning af agerhøns

Baggrund

Disse retningslinjer er udarbejdet af Brancheorganisationen for erhvervsmæssig produktion og salg af vildtfugle, med henblik på at lave en sæt vejledende normer for opdrætning og udsætning af agerhøns.

Retningslinjerne er også udarbejdet for at imødekomme de forskellige nye krav der stilles til opdrætningsmetoden, efter at vi ikke længere må bruge fjerpilningshæmmende midler af metal eller plastik. Ydermere vil det få konsekvenser, at antibiotiske vækstfremmere og coccidiostatika er udfaset.

Vi vil her prøve at vejlede i, hvordan man kan imødekomme de nye udfordringer branchen står overfor.

Det er også en realitet, at vi har meget skarp konkurrence fra lande, der har helt andre produktionsformer end os, og hvis vi ikke formår at bibeholde vores opdræt på en hensigtsmæssig måde, vil vores produktion hurtigt blive flyttet til udlandet.

Retningslinjerne er dermed også et udtryk for et ønske om, fra Branchens side, at signalere mere åbenhed omkring erhvervet. Vi ønsker herved, at delagtiggøre andre interesserede i vores opdrætning af agerhøns.

Disse retningslinjer skal opfattes som vejledende, da der naturligvis er andre måder at gøre tingene på.

Avlsfugle

- Agerhøns udparres i æglægningsvoliere efter 1. Februar, afhængig af vejr og vind.
- Det anbefales, at man tager blodprøver af sine avlsfugle. Til eksport det påkrævet, og man skal derfor undersøge modtagerlandets importprocedure.
- Avlsfugle skal naturligvis altid være sunde og raske.
- Agerhøns skal sættes på jord igen senest 1. juli

Æglægningsvoliere

- Æglægningsvolierer skal opfylde gældende bekendtgørelses krav om størrelse og mål.

- Det anbefales, at voliererne er rengjorte og klar med sand i god tid inden udparring, så sandet når at blive tørt.
- Volierer skal placeres i mest mulig læ for vejr og vind.
- Der skal være rigelig med sand i sandkassen, som skal fylde 1/3 af burets bundareal. Man bør jævnligt efterfylde med sand.
- Det er altid vigtigt med en rolig omgang med fuglene. Således er der en fordel at have samme daglige rutiner. Undgå konstant eller pludselig støj. Håndtering bør i det hele taget foregå på en skånsom måde med mindst mulig uro for fuglene.

Foder og vand

- I januar begynder man, at fodre dem med æglægningsfoder af god kvalitet.
- Det er vigtigt jævnligt at give dem knuste østersskaller i sandet.
- Det kan desuden anbefales jævnligt at give dem spiret hvede eller græs.
- Det er vigtigt at sikre, at fuglene altid har adgang til rent og frisk drikkevand. Ved etablering af automatisk vandingsanlæg, kan det anbefales, at lave et cirkulationsanlæg, der både kan frostsikre og sikre koldt vand i varme perioder.
- Det er vigtigt at sikre, at vandingsanlægget er rent og fri for bakterier.
- Vitamintilskud bør kun gives i samråd med foderstoffirmaet eller tilsynsførende dyrlæge og efter tilladelse fra plantedirektoratet.
- Medicin må kun gives i samråd med tilsynsførende dyrlæge efter gældende lov om lægemidler til dyr.
- Husk altid at føre journal over medicinering efter gældende regler om lægemidler til dyr.

Æglægning

- Indsaml æggene umiddelbart efter lægning.
- Snavsede æg holdes for sig.
- Beskidte æg vaskes og desinficeres.
- Det er vigtigt, at vaskevandet er nogle grader varmere end æggene, at undgå at bakterier trænger ind i ægget.

- Alle æg skal desinficeres med godkendte produkter hertil, og doser nøjagtig efter brugervejledningen.
- Æggene skal tørres inden de sættes i rene opbevarings- eller rugebakker.
- Det er vigtigt dagligt, at føre journal over æglægningen. Evt. opdelt sektioner, så man kan registrere en separat nedgang i æg eller befrugtning, da det ofte er første varsel om, at noget er galt.

Opbevaring

- Æggene opbevares i rene bakker med spidsen nedad.
- Genbrug ikke engangsbakker.
- Æggene opbevares i et rum med 12 – 14 grader og en relativ luftfugtighed på ca. 70%.
- Det anbefales, at æggene lægges i rugemaskine inden 14 dage.

Hygiejniske regler

- Sørg altid for rengjorte desinficerede ægvaskerum og opbevaringsrum.
- Ægpakkerum bør ligge adskilt fra rugeri.
- Gå aldrig direkte fra dine æglæggende agerhøns eller rugeri til kyllingehusene.
- Vask altid hænder efter håndtering af avlsfugle og æg.
- Sørg for, at rotter og mus er bekæmpet.
- Undgå besøg i andre fjerkræbesætninger.

Opdræt af agerhønekyllinger

Opdræt af agerhønekyllinger bør altid kun foretages af personer med den relevante faglige viden herfor. Disse færdigheder og kvalifikationer kan få nye opdrættere og evt. ansvarlige medhjælpere fås ved deltagelse på det kursus for vildtopdrættere der foregår på Vildtforvaltningsskolen Kalø. Det kursus er obligatorisk, når man skal registreres som vildtopdrætter hos veterinærdirektoratet.

Kyllingerne startes i varmhuse med 28 – 30 grader rumtemperatur. I mid af hvert hus placeres en strålevarmer. Under den er der ca. 45 grader. I de første dage afskærmes det meste af rummet så kyllingerne hurtigt finder foder og vand og lige så hurtigt igen finder tilbage til varmekilden. Strøel består af et tykt lag snittede halm, spåner eller lignende materiale. De første døgn tilføres fugt. Efter 10 dage fjernes skærmene og kyllingerne har hele rummet. Efter 4 uger kan agerhønsene undvære varme og flyttes til huse med tilhørende jordbundsvoliere. Efter ca. 1 uge får de dagligt adgang til volieren. De lukkes dog stadig ind om natten.

Generelt ved opdrætning af agerhøns.

- Sørg altid for, at have opdrætningshuse og grej rengjort og klar i god tid.
- Det anbefales årligt, at udskifte de øverste 5-10 cm. i volieren, samt strø et lag kalk.
- Strøelsen skal være ordentlig opvarmet inden kyllingerne sættes ind.
- Man bør ikke sætte kyllinger ind i umiddelbar nærhed af ældre kyllinger.
- Det er vigtigt at gennemgå sin produktion og arbejdsprocedure, for at sikre at man bedst muligt optimerer sundhed, velfærd og hygiejne i opdrættet.
- Opdrætningshuse skal grundigt rengøres og desinficeres mellem hver hold af kyllinger.
- Det anbefales jævnligt at give dem en form for grovfoder samt dagligt at strø korn f.eks. hvede eller majs i volieren.
- Små halmballer eller grantræer kan placeres i volieren for at give fuglene beskæftigelse og skjul.
- Volierens bund består af et område med sand samt et tilsået grønt område.
- Vegetationen bør være tilsået i god tid.
- Det er altid vigtigt med en rolig omgang med fuglene. Således er der en fordel at have samme daglige rutiner. Undgå konstant eller pludselig støj. Håndtering bør i det hele taget foregå på en skånsom måde med mindst mulig uro for fuglene.
- Det er desuden vigtigt, at den fysiske kontakt til fuglene er mindst muligt, for at fuglene bevarer deres naturlige frygt for mennesker.

Hygiejniske regler

- Man bør altid have fodbade med desinfektion stående ved alle ind og udgange til kyllingehusene.
- Man bør aldrig gå direkte fra avlsfuglene og ind til kyllingerne.
- Fjern øjeblikkeligt døde kyllinger.
- Bekæmp omhyggeligt rotter og mus.
- Man bør altid være meget omhyggelig med rengøring og desinfektion af husene.
- Alt grej der anvendes, skal ligeledes vaskes og desinficeres grundigt.

Sundhed

- Hold altid grundigt øje med kyllingerne. Et evt. sygdomsudbrud bør opdages inden det bryder rigtigt ud. F.eks. bør man være opmærksom på ændring af lugt hos opdrættet eller ved ændret adfærd hos kyllingerne f.eks. mindre aktivitet.
- Brug kun medicin i samråd med tilsynsførende dyrlæge. Men søg dyrlæge straks der er mistanke om sygdom.
- Send altid døde kyllinger ind til laboratorieundersøgelse for nøjagtig diagnostisering og bestemmelse af eventuel medicinering.
- Husk altid at føre journal over medicinering efter gældende regler i lov om lægemidler til dyr.
- Det er også en god ide at gemme døde kyllinger i fryseren samt foderprøver fra dage med sygdom. Hvis man har mistanke til et foderproblem, skal disse yderligere udtages af foderstoffirmaet for at være gældende som bevismateriale.

Udsætning

- Kun sunde og flyvestærke agerhøns med absolut intakt fjerdragt og næb må sættes ud i naturen.
- Brug kun egnede nye/rene kasser til transport
- Fuglene skal fodres med et kraftfoder, som de er vant til fra opdrætteren samt gradvis mere og mere kornprodukter.

- Sørg for, at have forberedt udsætningspladsen grundigt i god tid før udsætning. Det er f.eks. vigtigt at der er tilgængelig føde og vandingsmuligheder i området.
- Hvis der anvendes udsætningsvoliere sættes nogle stykker ud i hver voliere hvorefter man lukker lidt ud ad gangen. Man skal naturligvis både have fodret inde og omkring volieren. Efter nogle dage lukke de sidste ud.
- Enkeltvis udsætning af agerhøns bør undgås, da det strider mod fuglenes adfærd at færdes alene.
- Volieren bør placeres i hegn eller i kanten af f.eks. roe eller kartoffelmarken, hvor fuglene har mulighed for at søge skjul.
- Intet vildt bør nedlægges før det er fuldt udviklet og kan anvendes fødevarer.

v./ Sten Breith : Klaks Møllevej 24 : Korning : 8700 Horsens